

GLASNIK OPĆINE KLIS

Glasilo Općine Klis

Studeni, 2022. - Broj 19

SADRŽAJ

Općina Klis slavi: laureati dobili nagrade – tvrđava novo ruho, mještani ceste, igrališta... ..	3
Na Grebenu niče novi dječji vrtić!	5
Javni i privatni vrtić s istom cijenom	5
Sjaji Ljetna pozornica na kliškoj tvrđavi ...	6
Sveti Roko Dan Općine Klis	7
Stiže voda u Vučevicu	8
Detektivi riješili zločin u kliškoj knjižnici!	8
Djeci i mladima – besplatno, obiteljsko članstvo 10 kuna	9
Rera 'doputovala' na tvrđavu Klis	10
Kliško kulturno ljeto 2022. godine	11
Projekt za zlatnu dob	15
Dugo toplo ljeto uz radionice, tečajeve, predstave... ..	16
Crven, bijeli, plavi svijetli s kliške tvrđave	17
Novi Travnik i Klis u projektu 'Bez granica'	18
Klišanin Stipe Valenta, dobio županijsku nagradu!	18
Električni twingo vozi kliškim cestama	19
Općina Klis na Danima hrvatskog turizma	20
Kliške slike na dar Hrvatima u Bačkoj	21
Trofej Zagori	22
Brdo obranilo naslov	22
Novo igralište za nove pobjede	23
Stipendije učenicima i studentima	23

Besplatno glasilo Općine Klis

Izdavač:

Općina Klis,
Iza Grada 2, 21231 Klis
Telefon: 021/240-292

mail: info@klis.hr; www.klis.hr

Glavni i izvršni urednik: Ivica Vetma

Lektura: Lea Smodlaka

Fotografije: Mirko Bojić, Petar Prkić,
Ivica Vetma

Tisak i grafička priprema:

Dalmacijapapir Split

*Sve nepotpisane tekstove potpisuje
uredništvo*

DAN OPĆINE - SVEČANOST U OPTIMISTIČNIM TONOVIMA

KLIS SLAVI: laureati dobili nagrade – tvrđava novo ruho, mještani ceste, igrališta...

Dan Općine Klis obilježen je 11. kolovoza svečanom sjednicom Općinskog vijeća ispred Doma kulture u Klisu. Mnogobrojnim uzvanicima, općinskim vijećnicima i prijateljima Općine Klis obratili su se župan splitsko-dalmatinski **Blaženko Boban**, potpredsjednik Sabora RH **Ante Sanader**, načelnik prijateljske Općine Novi Travnik **Stjepan Dujo**,

državni tajnik u Ministarstvu turizma **Tonči Glavina**, te domaćini, predsjednik Općinskog vijeća **Josip Didović** i načelnik Općine Klis **Jakov Vetma**.

Na sjednici su predstavljeni brojni projekti realizirani u protekloj godini te najavljeni novi koji će dodatno povećati kvalitetu života na području cijele općine. U protekloj godini raz-

Stanovnici su naša najveća vrijednost, a svi vijećnici fokusirani su na razvoj Općine i zajedno surađuju na nizu projekata, kazao je čestitajući blagdan sv Roka, Josip Didović, predsjednik Općinskog vijeća Općine Klis – Nagrade dobili Petar Gizdić i Marija Krištić, Željko Grubišić te posthumno Leo Bralić

voj Općine Klis vidljiv je na svakom koraku, a pravi pokazatelj pozitivnih trendova je tvrđava Klis koja je, nakon opsežnih rekonstrukcijskih radova tijekom proteklih godina, ovog ljeta dobila i nove sadržaje. Napoznatija je nova ljetna pozornica koja je već ove sezone bila domaćin bogatog programa Kliškog kulturnog ljeta. U sklopu tog projekta, ukupne vrijed-

nosti više od 5 milijuna kuna, obnovljeni su Topnička vojarna i Mali kvartir. Također je uređeno novo sportsko igralište u Prugovu, koje će osim djece iz Prugova koristiti i više od 400 djece iz obližnjih vrtića i škola, kao i djeca s razvojnim poteškoćama i autizmom u suradnji s određenim udrugama. Uz novoizgrađeno igralište u obnovu kreće i dionica državne ceste kroz Prugovo u dužini od 3.5 kilometra gdje će se proširiti kolnik, izgraditi nogostup, urediti autobusna stajališta i postaviti javna rasvjeta.

Do kraja godine planira se i završetak najvećeg trening centra za vatrogasce u ovom dijelu Europe u Vučevici koji će biti regionalno nastavno središte za naprednu obuku, a osim vatrogasaca, Centar će koristiti i sve druge operativne snage civilne zaštite. Do kraja godine trebao bi se otvoriti i Dom kulture „Jozo Buliga” što će dodatno povećati dostupnost sadržaja i društvenih zbivanja za sve dobne skupine tijekom godine. Nakon završetka izgradnje mrtvačnice u Klisu, završeni su radovi i na prvoj mrtvačnici u zagorskom dijelu Općine, u mjestu Dugobabe, a za mrtvačnicu u Brštanovu izrađen je glavni projekt.

- Realizaciju svih projekata omogućilo nam je jedinstvo u općinskom vijeću, a uvjeren sam kako ćemo većinu odluka nastaviti donositi jednoglasno. Svi vijećnici fokusirani su na razvoj Općine i zajedno surađuju na nizu projekata koji su u različitim fazama provedbe, a koji za cilj imaju

poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva. Stanovnici su naša najveća vrijednost i zbog njih smo tu, stoga svima čestitam Dan Općine i blagdan našeg zaštitnika sv. Roka. - rekao je Josip Didović, predsjednik Općinskog vijeća Općine Klis.

Kapitalni projekt u narednom periodu za koji je ugovor potpisan ove godine je 'Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Split – Solin', čija vrijednost u Općini Klis iznosi oko 86 milijuna kuna, a kojim će se osim kompletne sekundarne kanalizacijske mreže izgraditi i poboljšati vodoopskrbni sustav na području naselja Klis što će znatno podići kvalitetu života stanovnika općine. Nakon radova, sve prometnice će dobiti novi asfaltni sloj.

U drugom dijelu svečane sjednice uručena su i vrijedna priznanja Opći-

ne Klis stanovnicima koji su svojim nesebičnim i plemenitim djelima ostavili veliki značaj u srcima sumještanata.

Nagradu Općine dobili su **Petar Gizdić** i **Marija Krištić**, koji su se u ljeto 2021. godine zatekli na mjestu prometne nesreće u Ninčevićima i herojski, iz gorućeg automobila, ne razmišljajući o vlastitoj sigurnosti, izvukli pet ugroženih maloljetnika koji su bili u smrtnoj opasnosti. Svojim su nesebičnim činom, hrabrošću i humanošću primjer svima.

Također, Nagrada Općine Klis je dodijeljena i **Željku Grubišiću**, koji se već trideset godina bavi humanitarnim radom na poziciji ravnatelja Gradskog društva Crvenog križa Solin, ravnatelja Županijskog društva Crvenog križa, te od prošle godine, i na poziciji potpredsjednika Hrvatskog Crvenog križa, gdje je svojim radom i zalaganjem ostavio veliki trag i na području Općine Klis.

Nagrada za životno djelo Općine Klis posthumno je dodijeljena **Leu Braliću**, saksofonistu i umjetniku koji je kao predsjednik KGD Mosor iz Klis-Kose značajno dao doprinos podizanju kvalitete života, glazbenog izričaja i aktivnostima KGD Mosor.

Na samom kraju programa načelnik Vetma uputio je zahvale svima koji su na bilo koji način pomogli kod realizacije svih projekata u prethodnom razdoblju, županijskim i državnim tijelima i službama, općinskim vijećnicima i vrijednim zaposlenicima.

IZVRSNA VIJEST ZA MJEŠTANE

NA GREBENU NIČE NOVI DJEČJI VRTIĆ!

Obitelji na području Klisa imaju dodatnog razloga za veselje, naime, odobren je projekt za izgradnju novog kliškog vrtića. Projekt odgovara na ključni problem nedostatnih kapaciteta za predškolski odgoj i obrazovanje djece na području općina Klis.

Izgradnja dječjeg vrtića planira se na lokaciji Greben, Klis, a trajanje provedbe projekta je 42 mjeseca nakon čega će kliški mališani uživati u novim prostorijama.

Projekt izgradnje i opremanje dječjeg vrtića u općini Klis prijavljen na prvi Poziv Ministarstva znanosti i obrazovanja „Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova“ uspješno je prošao fazu dodjele bespovratnih sredstava. Nositelj projekta je Općina Klis u partnerstvu s Općinom Lećevica. Ukupna bespovratna sredstva iznose 12.960.000,00 kn.

Cilj projekta je osigurati infrastrukturne i materijalne kapacitete za povećanje dostupnosti i kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja djeci s područja Općine Klis bez obzira na socioekonomski status, te zadovoljiti potrebe svih zaposlenih roditelja.

DOBAR POTEZ OPĆINSKE VLASTI

JAVNI I PRIVATNI VRTIĆ S ISTOM CIJENOM

Djeca upisana u javni ili privatni vrtić plaćat će, po odluci općinske vlasti, istu cijenu boravka u ovim predškolskim ustanovama.

Poznato je da je otvaranje vrtića i korištenje usluge predškolskog odgoja jedan od najvažnijih problema suvremene demografske politike. U Općini Klis su to prepoznali i trenutno se radi na proširenju kapaciteta kako bi se stvorili preduvjeti za svu neupisanu djecu u vrtiće. S obzirom na to da se radi na izgradnji novog vrtića i odvajanja od DV „Cvrčak“, u budućnosti će se postaviti pravila na korist svih korisnika usluge predškolskog odgoja. Sva djeca čiji roditelji imaju pravo na sufinanciranje upisana su u javni ili jedan od privatnih vrtića, a cijena te usluga jednaka je za sve.

NA PONOS - SVEČANOST S NAJLJEPŠIM POGLEDOM

Sjaji Ljetna pozornica na kliškoj tvrđavi

Ljetna pozornica na kliškoj tvrđavi izgrađena je u sklopu većeg projekta Otvorene ljetne pozornice urbane aglomeracije Split koji je sufinanciran iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija”.

Svečano otvaranje uz predivan pogled na Split i srednjodalmatinske otoke priređeno je uz nastup Đanija Maršana i klapu Munita. Svečanom otvaranju nazočila je i ministrica regionalnog razvoja i fondova Europske unije Nataša Tramišak, koja je pohvalila predstavnike Općine zbog upravljanja europskim sredstvima, pritom ne skrivajući oduševljenje pogledom s nove kliške pozornice.

Čestitkama, pohvalama i zadovoljstvom ostvarenim rezultatima na

Zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije Ante Šošić, istaknuo je kako je Županija prepoznala veliki potencijal i značaj tvrđave prije više od 10 godina, kada je i pokrenula inicijativu za restauraciju Kneževa dvora.

račun Općine Klis pridružio se i zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije Ante Šošić, ističući kako je Županija prepoznala veliki potencijal i značaj tvrđave prije više od 10 godina, kada je i pokrenula inicijativu za restauraciju Kneževa dvora.

Načelnik Općine Klis Jakov Vetma istaknuo je kako je Općina po-

krenula revitalizaciju tvrđave još prije petnaestak godina kada je ona bila zapuštena, derutna i djelomično nepristupačna, te izrazio zadovoljstvo trenutnim stanjem, ostvarenim projektima i sadržajima koje sada ima za ponuditi kao nezaobilazno turističko odredište svih koji se nađu u okolici.

Ukupna vrijednost projekta kliške ljetne pozornice iznosi 5,5 milijuna kuna, od čega je 85% iznosa financirano sredstvima Europske Unije, a preostalih 15% sredstvima Općine Klis.

Projektom je obnovljena Topnička vojarna i Mali kvartir, te sanirana vegetacija sa zidina tvrđave Klis. Svi navedeni sadržaji dodatno oplemenjuju prostor koji svake godine posjećuje sve više turista.

SVETI ROKO DAN OPĆINE KLIS

Stiže voda u Vučevicu

U neposrednoj blizini čvorišta na autocesti A1 kod Vučevice svečano su otvoreni radovi na velikom infrastrukturnom projektu vodoopskrbe naselja Vučevica u vrijednosti od 13 milijuna kuna.

Svečanosti su među ostalim uzvanicima nazočili: župan splitsko-dalmatinski Blaženko Boban, direktorica Vodnogospodarskog odjela za slivove južnog Jadrana Hrvatskih voda Irina Putica, direktor Vodovoda i kanalizacije Tomislav Šuta i načelnik Općine Klis Jakov Vetma. Bitno je za naglasiti da će se vodom iz ovog dijela vodoopskrbe osim domaćinstava u okolnim zaseocima napajati i Nastavni centar za vatrogastvo, radna zona Vučevica, kao i postrojenje budućeg tunela Kozjak.

Foto: SDŽ

ZANIMLJIV DOGAĐAJ U NAŠEM KLISU

Detektivi riješili zločin u kliškoj knjižnici!

Što je zajedničko maloj knjižnici, piscu krimića i 24 znatizeljnika? Veliki detektivski slučaj!

Krajem lipnja, nakon mjeseci priprema, a zahvaljujući timskom radu i kreativnosti knjižnične amaterske glumačke družine, održana je prva detektivska večer. Posebna pohvala ide glumcima; Sandri Đirlić u ulozi Miroslava Šenoića, Tei Mišuri u ulozi Pere Moldovara, Vedranu Rožiću u ulozi Ivana Besona, Andrei Strizrep u ulozi Julije Robić i Maji Vidan u ulozi Milene Despot. Zahvale idu i Slaveni Verić na glumačkim satima i savjetima te Mirni Tešiji na uređivanju teksta i pomoći pri održavanju događanja. 24 detektiva vrijedno su otkrivali dokaze i ulovili

24 detektiva vrijedno su otkrivali dokaze i ulovili zločinca, a posebno je briljirao TIM 1.

U Narodnoj knjižnici vjeruju da su prva knjižnica u Hrvatskoj, ili barem među prvima, koja je izvela ovakvo događanje prema vlastitom scenariju potpuno volonterski, a nadaju da će ovakva događanja postati primjerom dobre prakse.

zločinca. Ipak, jedan tim se posebno istaknuo, to je TIM 1, kojima ovim putem čestitamo. Curama iz Tima 1 nije ništa promaklo!

Potporu događanju dao je i splitski pisac našeg omiljenog žanra, Miro Morović koji se ovog puta okušao u

ulozi detektiva. O cijelom događaju iz knjižnice poručuju:

- Cilj nam je bio osmisлити koncept događanja koje će na više načina uključiti korisnike, i u izvedbenom i u sudioničkom dijelu. Ovakav tip događanja postoji u čitavom svijetu, primjerice u većim američkim knjižnicama je to vrlo popularno događanje. Ipak, iznimno smo ponosni što smo napisali svoj originalni scenarij i nakon godinu dana rada uspješno realizirali ovaj projekt. Prema našim saznanjima, vjerujemo da smo prva knjižnica u Hrvatskoj, ili barem među prvima, koja je izvela ovakvo događanje prema vlastitom scenariju potpuno volonterski, a nadamo se da će ono postati praksa na radost naših korisnika. Nadamo se da će ovakva događanja, koja uključuju interaktivnu igru za odrasle, postati primjerom dobre prakse u našim knjižnicama. Kreativna razonoda je uvijek poželjna, a posebno u zahtjevnim vremenima. Također, nadamo se da je trud i entuzijizam uloženi u ovaj

projekt vidljiv i našim korisnicima. U budućnosti planiramo organizirati slična događanja.- najavljuju iz knjižnice.

Također, o ovom događanju knjižničarka **Lea Smodlaka** izlagala je i na stručnom skupu o vidljivosti knjižnici koji se održao u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović” u Bjelovaru 30. rujna. Događanje je potvrđeno kao inovativan sadržaj kojim se promiče rad knjižnice i poboljšava njena vidljivost.

ŠTO NAS OČEKUJE U KNJIŽNICI?

Djeci i mladima – besplatno, obiteljsko članstvo 10 kuna

Piše: **Lea Smodlaka**

Naša Narodna knjižnica i čitaonica Klis oduvijek je mjesto brojnih događaja, a knjige podjednako vole sve generacije zato je uvijek dobro znati što je aktualno u knjižnici.

Poznato je kako besplatan upis vrijedi za sve do 18 godina, a nastavlja se i s povoljnim akcijama upisa kroz obiteljsko članstvo sa simboličnom cijenom od 10 kuna i besplatnim upisom za sve do 18 godina. Time knjižnica nastoji izaći ususret svojim korisnicima, poticati pozitivne čitalačke navike i privući veći broj korisnika.

A ako se i dalje pitate zašto čitati, evo deset izvrsnih razloga slovenskog autora Mihe Kovača, autora knjige ‘Čitam da se pročitam’.

1. Ako znaš dobro čitati, vidiš i čuješ više.
2. Ako čitaš, poznaješ više riječi, zato možeš razmišljati o više stvari.
3. Ako dulje tekstove čitaš s papira, bolje ih razumiješ nego ako ih čitaš sa zaslona.
4. Ako se služiš tehnologijama sa zaslonima i čitaš knjige, naučit ćeš misliti na dva različita načina.

5. Ako čitaš, lakše razumiješ druge ljude.

6. Djeca koja odrastaju u sredini u kojoj se čita, uspješnija su u životu.

7. Među čitateljima ima više zadovoljnih i kreativnih ljudi nego među onima koji ne čitaju.

8. Čitanje je napor, no može biti i užitak.

9. Čitanje na stranom jeziku je prozor u svijet s kojeg se vidi i kući.

10. Čitanjem knjiga učiš misliti vlastitom glavom.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE

Program naše knjižnice u Mjesec u hrvatske knjige možete popratiti na službenim stranicama i stranicama društvenih mreža Narodne knjižnice i čitaonice u Klisu.

A što je MHK?

„Mjesec hrvatske knjige Mjesec

hrvatske knjige nacionalna je manifestacija koju od 1995. godine po odluci Ministarstva kulture i medija RH organiziraju Knjižnice grada Zagreba.

Traje od 15. listopada do 15. studenoga i u tom periodu kroz raznovrsne i mnogobrojne programe promiče kulturu čitanja i pisanja kao izrazito važnih društvenih vrijednosti. Cilj je i promotivnog materijala upozoriti na važnost knjige i čitanja. Ovogodišnja tema manifestacije glasi Generacija K, čime se aludira na postojeće podjele generacija (generacija Y, generacija Z...), a stavlja naglasak na dva ključna pojma – knjigu i knjižnicu. Tom temom želi se skrenuti pozornost na prilagodbu knjižnica potrebama novih generacija, ali i ukazati na specifična obilježja današnjih mladih – mobitel u ruci, ekološka osviještenost, kao i osamljenost i zabrinutost – te istaknuti kako im knjižnica odnosno knjiga može pomoći.

Izabran je moto **Misli na sebe – čitaj!**

Rera 'doputovala' na tvrđavu Klis

Izložbu je svečano otvorio Jakov Vetma, načelnik Općine Klis.

- Klis zauzima važno mjesto u hrvatskoj povijesti, ali onaj dio naše prošlosti kojeg se još uvijek mnogi sjećaju, upravo je Ferata. Sretan sam da je obnovljena Topnička vojarna poslužila svrsi. Povijesna postrojba Kliški Uskoci i Ante Meštrović vratili su nas ovom izložbom u neka druga vremena i na tome im zahvaljujem. - zaključio je Jakov Vetma.

O samom socijalnom značaju moguće će biti pročitati više u zanimljivoj knjizi našeg zavičajnog autora Valtera Firića, čija će „Sinjska ferata Rera” uskoro ugledati svjetlo dana, u nakladi Narodne knjižnice i čitaonice u Klisu, kao drugo dopunjeno izdanje.

Na kliškoj tvrđavi, u izložbenom prostoru obnovljene Topničke vojarnje otvorena je izložba Nikad zaboravljena Ferata.

Riječ je o izložbi fotografija, predmeta, dokumenata, razglednica i svega što se povezuje s Feratom – Rerom koju je iz svog arhiva priredio Klišanin Ante Meštrović, koji već godinama baštini sve vezano uz povijest Klisa.

- Plod dugogodišnjeg sakupljanja je sada došao svome kraju. Zaključio sam kako nema smisla da to stoji u mojoj kući i da to nitko ne vidi pa je ova izložba svojevrsan spomenik nekom drukčijem vremenu. Izložba o ferati je tu kako bi starijima osvježila pamćenje i s nostalgijom ih podsjetila na sporu i idiličnu vožnju feratom, a za one mlađe bih želio da posluži kao prilika za upoznavanje s prvom i posljednjom željeznicom koja je povezivala Split i Sinj. Iznimno sam sretan i ponosan što je izložba otvorena upravo na dan kada

Nikad zaboravljena Ferata je izložba fotografija, predmeta, dokumenata, razglednica i svega što se povezuje s Feratom – Rerom koju je iz svog arhiva priredio Klišanin Ante Meštrović

smo posljednji put čuli zvuk parne lokomotive i ispratili Feratu na posljednji polazak. - istaknuo je autor izložbe Ante Meštrović.

Legendarna sinjska Rera, odnosno njezina kliška dionica ili Ferata kako su je u Klisu zvali, povezivala je Split i Sinj gotovo 60 godina, u razdoblju od 1903. do 1962. godine. Bila je najpoznatija poveznica između Cetinske krajine i Splita, ujedno i zaslužna je za boljitak i gospodarski razvoj područja kojim je prolazila. Osim putnika prevozila je i proizvode sa sela koje su poljoprivrednici mogli plasirati u Splitu te na drugim stajalištima, a po njoj se računalo i vrijeme.

KLIŠKO KULTURNO LJETO 2022. GODINE

Kliško kulturno ljeto započelo je svečanim otvaranjem ljetne pozornice na kliškoj tvrđavi početkom mjeseca srpnja koncertom Đanija Maršana, a završilo je koncertom klape Intrade krajem kolovoza. Programski je bilo vrlo kvalitetno i raznoliko zadovoljivši sve uzraste i skupine različitih kulturoloških i svekolikih drugih potreba. U prilog toj tvrdnji su ispunjena gledališta na svim događanjima što je vidljivo u fotogaleriji.

OPĆINA KLIS NASTAVLJA BRIGU O NAJBRANJIVIJIM SKUPINAMA

Projekt za zlatnu dob

Projekt „Zaželi” ide dalje. Nakon je dočeka objava kojom se ovaj hvalevrijedan projekt na području Općine Klis nastavlja kroz sljedećih 6 mjeseci. Naime, radi se o nastavku dosadašnjih aktivnosti skrbi o najranjivijim, potrebitima i najčešće bolesnim osobama u trećoj životnoj dobi s područja cijele Općine.

Projekt „Zaželi” - program zapošljavanja žena – faza III, radnog naziva je „Za snažnije žene i kvalitetniju starost” kojeg je Općina Klis prijavila u partnerstvu s općinama Dicmo i Dugopolje, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Centrom za socijalnu skrb. Isti se financira sredstvima Europskog socijalnog fonda a ukupna vrijednost iznosi 1.425.106,88 kuna.

Nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava projekt će trajati 8 mjeseci dok će žene koje će skrbiti o osobama starije životne dobi i nemoćnim korisnicima raditi 6 mjeseci. Ukupno će se u sve tri partnerske općine zaposliti 29 teže zapošljivih žena koje će skrbiti o minimalno 174 starije osobe koje su trenutno najpotrebitije tuđe njege.

U Općini Klis zaposlit će se 11 žena koje će skrbiti o 66 korisnika i svojim radom pružiti svu potrebnu pomoć starijim i bolesnim osobama,

Projekt „Zaželi” - program zapošljavanja žena – faza III, radnog naziva je „Za snažnije žene i kvalitetniju starost” kojeg je Općina Klis prijavila u partnerstvu s općinama Dicmo i Dugopolje, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Centrom za socijalnu skrb

te nastojati održati dosad postignuti standard usluge pomoći u kući kroz prethodne dvije faze projekta „Zaželi”.

O samoj korisnosti projekta već je ranije pisano u brojnim medijima, a zadovoljstvo su isticali i predstavnici vlasti.

- Ovaj projekt za nas znači puno, jer, osim brige o demografiji, gdje po posljednjim pokazateljima imamo najbolje rezultate u Hrvatskoj, istovremeno trebamo se skrbiti i o starijim i nemoćnim osobama. To je naš zadatak i upravo nam je projekt omogućio da ga obavimo – komentirao je načelnik Jakov Vetma.

Osim što se osigurava briga za nemoćne i starije, nezaposlenim ženama se omogućava iskorak na tržište rada kroz sami posao, ali i kroz zanimljive edukacije koje ih čine konkurentnijima na burzi rada po završetku projekta. S nastavkom projekta interes za pružanjem i primanjem ove usluge raste, što dodatno svjedoči o njegovoj uspješnosti.

Foto: SDŽ

BOGAT PROGRAM U DRUŠTVENOM CENTRU KLIS ZA SVE UZRASTE

Dugo toplo ljeto uz radionice, tečajeve, predstave...

Umirovljenike su ugostili na radionicama 'Mirovina nije mirovanje' gdje su sugrađane informirali o njihovim socijalnim pravima uz stručno vodstvo socijalne radnice, djecu su na zabavan način učili o kemijskim reakcijama kroz radionice 'Dexterov Laboratorij', a cijelo ljeto organizirana su i brojni drugi sadržaji

Piše: Mirna Tešija

Društveni centar Klis je i ovo ljeto, usprkos vrućinama, ponudio brojne aktivnosti za sve uzraste. Za velike i male Klišane organizirali su edukaciju i radionicu prirodne kozmetike koju je održala osnivačica brenda 'Prirodna kozmetika Helena'.

Malo je reći da su sudionici bili oduševljeni kada su shvatili da svojim rukama, u svom domu, mogu napraviti prirodnu kozmetiku. Djeca su naučila raditi šumeće kuglice za kupanje, dok su odrasli izrađivali maske za lice, paste za zube, balzame za usne i dezodoranse.

Kroz uvijek zanimljiv i posjećen 'Harry Potter klub za djecu i odrasle' organizirali su i magične večeri u znaku čarolija.

Naše umirovljenike su ugostili na radionicama 'Mirovina nije mirovanje' gdje su sugrađane informirali o njihovim socijalnim pravima uz stručno vodstvo socijalne radnice.

Odslušali su i predavanja za odrasle na teme 'Ljekovito bilje našeg podneblja' i 'Agroturizam' te ugostili

Marinu Gudelj s romanom Fantomska bol. Uz to, prošetalu su 203.300 koraka u čast Svjetskog dana multiple skleroze.

Nutricionističko predavanje 'Zdravi pijati' odraslim članovima predstavilo je metode zdrave prehrane. Uz predavanje, izmjerena im je masnoća, BMI, a dobili su i savjete kako se pripremiti za zimu i što promijeniti u sadašnjoj prehrani.

Pred sam kraj ljeta organizirane su radionice engleskog jezika uz stručno

vodstvo profesorice engleskog jezika te su učenike prvog, drugog i trećeg razreda pripremali za inicijalne ispite.

Održali su i ljetne likovne radionice za odrasle na kojima su slikali morske i ljetne motive, a na keramičkim radionicama izrađivali posude, šalice, zdjelice i ukrasne ptice uz stručno vodstvo Umjetnički atelje - Radionice, te otkrili novi svijet kreativnosti.

U sklopu aktivnosti Društvenog centra za naše najmlađe sugrađane organizirali su lutkarsku predstavu 'Ivica i Marica' Kazališta Bumerang na kojoj su djeca pomagali Ivici i Marici da pobjegnu od vještica te se smijali njihovim nezgodama.

Djecu su na zabavan način učili o kemijskim reakcijama kroz radionice 'Dexterov Laboratorij'. Izrađujući lava lampu, šarene tanjuriće i male vulkane, koristeći sastojke koji se mogu pronaći u svakoj kuhinji, pretvorili su ih u prave male znanstvenike. Na likovnim radionicama bojali su svoje vrećice za plažu, učili o recikliranju, izrađivali nakit...

U kolovozu su ugostili i književnicu za djecu Jelenu Pervan te njezin književni lik Tonku i sutriće.

Kraj ljeta su obilježili 'Baby art radionicom' u parku ispred Društvenog centra. Najmlađe bebe starosti od 1 i pol do 3 godine uživale su dok su obojanim ručicama učile bojati kaširane balone te svirali i plesali koristeći razne instrumente. Oni tek malo stariji su kao pravi veliki umjetnici uz štafelaje, platna i kistove, slušajući i prateći klasičnu glazbu, stvarali prava mala umjetnička djela.

NAŠA POVIJESNA UTVRDA U NOVOM RUHU

CRVEN, BIJELI, PLAVI svijetli s kliške tvrđave

Novi sustav signalizacije obogatit će doživljaj obilaska i dodati dimenziju više upoznavanju s bogatom poviješću

Piše: Iva Kegalj

Kako bi na što kvalitetniji način udovoljili potrebama rastućeg broja posjetitelja i istovremeno ispoštovali naputke konzervatorske struke uspješno je završen projekt izrade sustava signalizacije. Osnovna ideja bila je ostvariti sklad arhitekture tvrđave s jasnim i vidljivim sustavom orijentacije u prostoru. Konzistentnom orijentacijskom signalizacijom posjetiteljima žele pružiti što sažetije i kvalitetnije informacije o povijesti tvrđave te prostoru koji je okružuje.

Dizajn autora Kristijana Kuliša je nadahnut bogatom hrvatskom poviješću kojoj je Klis bio temelj od samih početaka. Sustav je podjeljen na tri zone – crvenu, bijelu i plavu – čije boje simboliziraju hrvatsku zastavu, ali ujedno prate i pozicije tri obrambena obzida od kojih je tvrđava sazdana. Svi elementi dizajna konstruirani su na način da finalna forma bude nenametljiva i da čini prirodni dodatak fortifikaciji.

Odabir pozicija na kojima su postavljene oznake definiran je u suradnji sa stručnjacima i sastoji se od 40 različitih tipova oznaka koje su postavljene unutar i oko tvrđave. Sve oznake, osim različite funkcije i veličine, koriste istu oblikovnu temu inspiriranu kvadratom kao elementom hrvatskog grba, te na taj način uz konzistentnu upotrebu boja i tipografije zaokružuju ukupan vizualni dojam.

Novi sustav signalizacije obogatit će iskustvo obilaska i pridodati dimenziju više upoznavanju s bogatom poviješću kojoj je tvrđava Klis bila i svjedok i zaštitni znak.

PREKOGRANIČNA SURADNJA

Novi Travnik i Klis u projektu 'Bez granica'

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske odobrilo je Općinama Novi Travnik i Klis projekt prekogranične suradnje Bez granica.

Projektom 'Bez granica' partnerske Općine Klis i Novi Travnik djeluju u smjeru razvitka svojih potencijala i stvaranja preduvjeta za oporavak i održivi razvitak lokalnih zajednica.

Općina Klis će svoj dio sredstava iskoristiti za izgradnju dječjeg igrališta u Niskom jer je podizanje kvalitete života u Zagori jedan od prioriteta ravnomjernog razvoja ovih prostora.

SVEČANO OBILJEŽEN BLAGDAN SV. JERONIMA

Klišanin Stipe Valenta dobio županijsku nagradu!

Stipe Hajduk Valenta rođen je 1957. godine, profesor je tjelesne i zdravstvene kulture i dugogodišnji djelatnik Centra za autizam Split

Blagdanom sv. Jeronima Splitsko-dalmatinska županija obilježava dan svog nebeskog zaštitnika. Tog dana se uz prigodnu svečanost na svečanoj sjednici Županijske skupštine dodjele i prigodne nagrade udrugama u raznim područjima društvenog djelovanja i istaknutim pojedincima iz sportskih, umjetničkih ili znanstvenih područja društvenog djelovanja. Jedan od nagrađenih je i Klišanin Stipe Valenta.

Stipe Hajduk Valenta rođen je 1957. Profesor je tjelesne i zdravstvene kulture i dugogodišnji je djelatnik Centra za autizam Split. U 26 godina rada u Centru radio je kao voditelj

Produženog stručnog postupka, voditelj slobodnih aktivnosti i kinezioterapeut.

Kroz brojne aktivnosti: Terapijsko jahanje – Konjički klub Alkar, Konjički klub Sv. Mihovil, rekreativno i sportsko plivanje – Plivački klub Cival - Split, Mala škola nogometa kroz aktivnosti u NK Čaporice - Trilj, provodi integraciju i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportski život zajednice.

Njegov rad posvećen je unapređenju kvalitete života djece s poremećajima iz autističnog spektra kroz

terapijsko jahanje, kroz razvoj motorike, ravnoteže, razvijanje samopouzdanja, motivacije i drugih oblika socijalnih vještina pružajući najviši stupanj potpore djeci, imajući odnos pun uzajamnog poštovanja, ali i velike ljubavi i prijateljstva.

Njegov doprinos u području humanitarnog i društvenog života, njegov dugogodišnji rad s djecom i mladima s autizmom, ali i drugim poteškoćama dokaz su njegovog humanog karaktera i empatije prema djeci i njihovim roditeljima.

Foto: Ivica Čavka, Dalmatinski portal

ZELENA ENERGIJA U NAŠOJ OPĆINI

ELEKTRIČNI **TWINGO** VOZI KLIŠKIM CESTAMA

Električni renault twingo vrijedan 192.160 kuna stigao je u Klis, a ovo moderno ekološko vozilo u vlasništvu je Općine Klis.

Suvremeni ekološki problemi potiču nas da počnemo razmišljati na nove načine, a takvi novi načini trebali bi doprinijeti smanjenju emisije štetnih plinova i održivom razvoju. Na tragu tih nastojanja Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost raspisao je javni poziv za sufinanciranje nabave energetski učinkovitih vozila. Na raspisani poziv prijavila se i Općina Klis u koju je onda i stigao električni Renault Twingo Z.E. Njegova cijena je 192. 160,00 kuna, od čega je 70 tisuća kuna bespovratnih sredstava stiglo iz Fonda. To je ujedno i maksimalan iznos poticaja koji je moguće dobiti po pojedinom vozilu. Tako će se odsad službene potrebe Općine Klis moći obavljati bez dodatnog zagađenja.

Nadalje, iz Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost ističu kako je jedna od ključnih mjera poticanja energetske učinkovitosti u prometu poticanje korištenja energetski

učinkovitih vozila pa su za sufinanciranje kupnje energetski učinkovitih vozila u 2022. godini osigurali 108,3 milijuna kuna - 103,3 kuna za fizičke i pravne osobe te 5 milijuna za javni sektor. Ukupan budžet za građane i tvrtke povećan je u odnosu na prošlu godinu.

OPĆINA KLIS NA DANIMA HRVATSKOG TURIZMA

Dani hrvatskog turizma koji su se ove godine održali u Šibeniku, predstavljaju najveći skup turističkih djelatnika u Hrvatskoj, a svoga je predstavnika, načelnika **Jakova Vetmu** imala je i Općina Klis.

Klis je posljednjih godina postao nezaobilazna turistička destinacija u Splitsko-dalmatinskoj županiji stoga je načelnik Jakov Vetma nazočio završnoj manifestaciji obilježavanja turističke godine 2022.

Kroz stručna predavanja, radionice, prezentacije i radne sastanake upućivalo se na što kvalitetniji daljnji razvoj i učinkovitije pozicioniranje, kako hrvatskog, tako i kliškog turističkog proizvoda. Općina Klis, kao mjesto bogate prošlosti, poznato je, itekako ima što ponuditi domaćim i stranim turistima, od obnovljene povijesne utvrde tvrđave Klis preko brojnih sakralnih objekata, do pitoresknog kliškog zaleđa. Općina Klis dobitnik je dviju nagrada 2018. godine, 2. nagradu za kulturnu atrakciju godine - tvrđava Klis i nagradu za destinaciju ruralnog turizma godine.

DALMACIJA NA SLAVLJU U VOJVODINI

KLIŠKE SLIKE NA DAR HRVATIMA U BAČKOJ

Članovi Hrvatskog kulturno prosvjetnog društva „Silvije Strahimir Kranjčević“ iz Bačkog Brega u Vojvodini ugostili su izaslanstvo Klisa na čelu s načelnikom Jakovom Vetmom, povodom proslave 95. godišnjice društva.

Tako su članovi likovne udruge „Art Clissa“ naslikali nekoliko prigodnih slika koje je načelnik Vetma poklonio domaćinima kako bi ukrali i oplemenili društvene prostorije Hrvatske kuće sa zavičajnim motivima svojih predaka.

Uz članove udruge Jacqueline Diminich i Sanju Jaman, kulturnu delegaciju činilo je i nekoliko članova Pučkih pivača Gospe od otoka, iz Solina, koji su predstavili naše tradicionalne pjesme iz ovih krajeva.

S članovima društva „S. S. Kranjčević“, Hrvatima iz Bačkog Brega Općina Klis već nekoliko godina gaji prisne i prijateljske odnose. Naime, zanimljivo je da su 1620. godine franjevci povelili 40 kliških obitelji i naselili Bački Breg, naselje u gradu Somboru.

MEMORIJAL ZDRAVKA UVODIĆA

Trofej ZAGORI

„Memorijal Zdravka Uvodića” pripao je ekipi Zagore koja je u finalnoj utakmici s Uskokom bila uspješnija u izvođenju jedanaesteraca. Nakon regularnog dijela i rezultata 2:2, Zagora je konačnim rezultatom 7:5 došla do ovogodišnjeg trofeja.

Uoči samih utakmica uprava Uskoka, u pratnji članova obitelji, položila je vijence na grob Zdravka Uvodića.

SPORTSKO LJETO 2022. - MALONOGOMETNA LIGA U KLISU

BRDO OBRANILO NASLOV

Ekipa Brda pobjednik je malonogometne lige Klisa 2022., u finalnom susretu Brdo je do naslova protiv ekipe BMW servisa Marinić došlo boljim izvođenjem penala, dok je regularni dio utakmice završio rezultatom 1:1.

POVIJESNI DAN ZA MJEŠTANE PRUGOVA

Novo igralište za nove pobjede

Subota, 24. rujna 2022. godine ostat će zabilježena kao dan kada je ekipa NK Prugovo odigrala prvu službenu nogometnu utakmicu na svom novom igralištu.

Rezultat utakmice 0:7 u korist Dalmatinca pao je u drugi plan jer je činjenica o povratku na obnovljeno igralište nakon punih 28 godina ipak bila glavna tema dana.

Priča o obnovi igrališta uz inicijativu Matka Sarića i podršku Općine Klis započela je još 2010. godine obnovom NK Prugovo. Nakon godina pripreme papirologije, projektne dokumentacije i zatvaranja financijske konstrukcije uz pomoć EU fondova, izgrađeno je postojeće igralište.

Obnovljeno igralište koje se nalazi u središtu mjesta neposredno uz osnovnu školu i dječji vrtić postalo je centar događanja u Prugovu i glavno okupljalište djece i mladih.

STIPENDIJE UČENICIMA I STUDENTIMA

Općina Klis i ove godine je objavila javni natječaj za dodjelu novčanih potpora učenicima i studentima s područja Općine u školskoj/akademskoj godini 2022./2023.

Novost u stipendiranju učenika i studenata s ovog područja je natječaj tvrtke Cemex Hrvatska. Poznato je da je veliki broj žitelja Općine Klis kroz cijelo 20. stoljeće radio i privređivao u tvornici Dalmacijacement, iz koje je nastao današnji Cemex.

Potaknuti dobrim iskustvima s radnicima, članovima lokalne zajednice, Cemex je također raspisao natječaj za stipendiranje učenika i studenata sa područja gradova Kaštela i Solina i općine Klis kako bi potakao buduće stručnjake za razvoj i zapošljavanje u struci u lokalnoj zajednici u kojoj i odrastaju.

